

N:o 36.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarén den 11 mars 1908.
— — — — Andra Kammarén den 11 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckt motion
om ändring i 11 § af lagen angående äganderätt till
skrift.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 23.)

Till Konungen.

Vid innevarande års Riksdag har enskild motionär gjort framställning om vidtagande af ändring i 11 § af lagen angående äganderätt till skrift.

Denna framställning har Riksdagen funnit förtjäna beaktande.

Afsikten med det i 11 § af lagen angående äganderätt till skrift den 10 augusti 1877 uttalade undantaget från bestämmelserna om eftertryck är att icke genom ett för strängt tillämpande af regeln om författares uteslutande rätt till sitt verk skapa hinder för den allmänna

bildningens och den vetenskapliga forskningens berättigade anspråk på att få tillgodogöra sig ett litterärt eller musikaliskt alster. Dessa anspråk få dock icke öfver höfvan utsträckas, så att de lända till författarens skada eller menligt inverka på hans alstringslust. Särskildt i vårt land med dess ofta öfverklagade brist på goda, populära framställningar till tjänst för den bildningssökande ungdomen och för undervisningen synes det vara en angelägen sak, att rättsreglerna i det förevarande afseendet äro så afvägda, att de icke genom att obehörigen inskränka författar-rätten afhålla goda författare från att ägna sig åt författareskap af nyss-nämnda art.

Uti ifrågavarande framställning har Riksdagens uppmärksamhet rik-tats på ett förhållande, som ur nyssnämnda synpunkt synes mindre till-fredsställande.

Enligt den nuvarande lydelsen af förenämnda paragraf kan nämligen ett i sådan samling, som i paragrafen afses, intaget själfständigt arbete obehindradt eftertryckas i annan liknande samling. Det framställda för-slaget innebär nu, att, om samlingen är afsedd för den elementära under-visning, hvarom i paragrafen talas, nämligen i läsning, musik eller teck-ning, och det däruti intagna arbetet är författadt enkom för att intagas i samlingen samt detta vid arbetets offentliggörande uttryckligen utsatts, författaren eller utgifvaren bör vara skyddad med afseende å rätten till arbetet. I detta fall har Riksdagen funnit det oriktigt, att författaren eller utgifvaren fränhändes den rätt till skriften, som, om den allmänna regeln i fråga om äganderätt till skrift gällde, skulle tillkomma dem.

Genom den föreslagna lagändringen lär en olägenhet blifva afhjälpt, som lagstiftaren knappast torde hafva förutsett. Icke heller synes genom ett uppehållande i detta fall af förbudet mot eftertryck det intresse blifva kränkt, som den ifrågavarande paragrafen af förenämnda lag afses att tillgodose.

På grund af hvad sålunda förekommit får Riksdagen härigenom an-mäla, att Riksdagen har för sin del beslutat, att 11 § i lagen angående äganderätt till skrift den 10 augusti 1877 skall erhålla följande lydelse:

Förbudet mot eftertryck må ej utgöra hinder att vid författandet af nytt, i det väsentliga själfständigt arbete begagna tryckt skrift på det sätt, att ordagrannt eller i sammandrag anföras delar däraf, som åberopas till bevis eller upptagas till granskning, belysning eller ytterligare bear-betning.

Icke heller må såsom eftertryck anses, att i musikaliskt arbete ord aftryckas såsom text eller att delar af tryckt skrift eller, där den är af ringa omfång, hela skriften intages i sådan, ur flera arbeten hämtad samling, som göres för att tjäna till bruk vid gudstjänst eller vid den elementära undervisningen i läsning, musik eller teckning eller till historisk framställning, dock må hvad nu sagts icke gälla, där skriften är författad enkom i ändamål att intagas i sådan för den elementära undervisningen afsedd samling, som nyss nämnts, samt förbehåll mot eftertryck blifvit gjordt vid skriftens början.

Då annans skrift, efter hvad i denna § medgifves, begagnas, skall författaren uppgifvas, såframt hans namn finnes å skriften utsatt.

Stockholm den 11 mars 1908.

Med undersåtlig vördnad.
